

IZSELJENSKI VESTNIK

GLASILO

RAFAELOVE DRUŽBE IN IZSELJENSKE ZBORNICE V LJUBLJANI

LETO VIII

*

ŠTEV. 1

*

LJUBLJANA

JANUAR

1938

V novo leto — na novo delo!

Med vsemi pomembnimi verskimi in narodnimi vprašanji, za katere je več ali manj zanimanja in navdušenja v domovini, je brez dvoma najvažnejše in najbolj pereče — izseljensko vprašanje. Zdi se mi že odveč, da bi to dejstvo dokazoval, saj je vse to glasno oznanjevalo skozi vse lansko leto naše glasilo. Le to nas mora boleti, da niso naše besede in ideje našle v narodu več razumevanja, da bi jih mogli tudi realizirati tako, kakor to delajo naši sosednji narodi. Zdi se mi, da je naš narod tu doma še vse premalo prebujen in dovzeten za vprašanja, od katerih je v veliki meri odvisen prestiž naše narodne biti. Še vse premalo se vsi zavedamo, kako kruto je okrnjeno naše narodno telo prav na onem delu, kjer bi največ zdravila in pomoči rabilo. Ali nam je res vseeno, kako se godi našim bratom v Korotanu, na Madžarskem, v Primorju in na tujih daljnih zemljah? In teh je danes nad 1.300.000! O, kako malo se zmanimo ob dejstvu, da nam pred očmi poginja na sto tisoče naše krvi versko in narodno! Dobro se zavedajmo, da se bo o tem pisala zgodovina, katere naši znanjci ne bodo veselili. Kdor jo bo pisal, in sicer o naši krvi v tujini in za mejami, bo moral pisati grenko poglavje o naši zanikrnosti, nerazumevanju in tudi o naši narodni brezbriznosti. Zgodovinar ne bo mogel trditi, da ni bilo potrebnih idej in kašipotov — o, tega vsega je dosti —, pisati pa bo moral, da te ideje, ki jih je vrgla v zadnjih desetih letih Rafaelova družba med narod, niso dobile razumevanja in pomoči v narodu, da bi se mogle dejansko izvesti. Žalostno bo to poglavje naše narodne zgodovine!

Na pragu novega leta stojimo. Rafaelova družba se je s poglobljeno ljubeznijo in nezmagljivim optimizmom vrgla na reševanje izseljenskega vprašanja. Napela bo vse svoje moči, da bo v tem letu dosegla cilje, ki si jih je zastavila. Pereče izseljensko vprašanje v vseh oborish in fazah mora biti v polni meri poznano vsakemu izmed nas, najbolj pa naši mladini, ki že razumeva naš klic po pomoči in sodelovanju. Kako vso

našo mladino pritegniti k sodelovanju in jo navdušiti za to vprašanje, bo ena izmed glavnih nalog Izseljenske zbornice, ki jo je ustanovila Rafaelova družba.

Ustanovitev Izseljenske zbornice so toplo pozdravili naši rojaki v tujini, saj potrebujejo dan za dnem večje pozornosti in pomoči iz domovine. Ne mislim pri tem, da nas prosijo denarja, prosijo nas duhovnikov, učiteljev in razsodnih državnih zastopnikov, ki bodo imeli odprto srce za njihove upravičene težnje in pravice. Prosijo nas moralne opore in dobre duševne hrane, prosijo nas ljubezni in razumevanja.

In s tem namenom, da v vseh vprašanjih pomagamo našim za mejami in v mrzli tujini, je bila ustanovljena Izseljenska zbornica. — In da se sedanje žalostne razmere med našimi rojaki izven državnih meja naše domovine zboljšajo, je potrebno, da se pritegnejo k sodelovanju — moralnemu in finančnemu vse plasti našega naroda. Da se bo pa to omogočilo, je potrebno, da dobi Izseljenska zbornica moralno oporo pri vseh naših merodajnih činiteljih, državnih in privatnih.

Brez sodelovanja vsega našega naroda v domovini in tujini, brez moralne in finančne pomoči naših drž. oblasti, ne bo delo pri Izseljenski zbornici in njenih odsekih dobilo onega velikopoteznega razmaha, kakor ga v polni meri služi izseljensko vprašanje. V prvi vrsti je potrebna na vseh merodajnih mestih dobra volja, razumevanje in pa nese-

bična ljubezen. S tem, da pomagamo našim rojakom v tujini, sami sebi pomagamo, sami sebe rešujemo.

Nujno potrebno je, da se v novem letu zbudi vsenarodna akcija med našim narodom, najprej pa seveda, da se zbudi na najvišjih mestih pri kompetentnih ministrstvih. Vsako naše ministrstvo, ki je več ali manj tangirano pri izseljenskem vprašanju, bi moralo imeti poseben oddelek za izseljensko vprašanje. Še več! Nad 1.300.000 naše krvi za mejami in v tujini bi moralo imeti posebno ministrstvo za izseljensko vprašanje.

Zelo nas veseli, ko opazamo, da so zbudile ideje in načrti Rafaelove družbe na najvišjih mestih veliko pozornost in odobravanje. Želimo si še, da bi nam jih omogočili v polni meri uresničiti.

Če hočemo, da se bo izseljensko vprašanje premaknilo z mrtve točke, kar bo koristilo ne le naši krvi v tujini, ampak tudi nam v domovini, potem ni druge rešitve kot ta, da primemo vsi — ves naš narod — krepko za delo in rešujemo, kar se še rešiti da. Veliko je že zamujenega za vedno, toda še zelo veliko naše krvi v tujini lahko rešimo pred verskim in narodnim poginom.

V novem letu bodi naše geslo: Pri delu in reševanju izseljenskega vprašanja naj nas vse spremlja nesebična ljubezen in pa zavest, da s tem, ko pomagamo našim izseljencem, sami sebi pomagamo — sami sebe rešujemo.

Jože Premrov.

Iz naše družbene pisarne

Božični prazniki niso dela v naši pisarni zmanjšali, nasprotno povečali.

Bolj ko drugače med letom so sorodniki pogrešali svoje drage, o katerih že več let niso slišali in jim sami niso pisali. Naravno, da se je več slovenskih družin obrnilo prav to dobo na družbo s prošnjo, da jim pomagamo najti njih drage, kjer so in kaj se jim je zgodilo, da so popolnoma umolknil in pozabili na dom in domače. Takih prošenj je bilo mnogo. Družba se pri tem prav iskreno zahvaljuje raznim društvom v tu-

jini, ki ji pomagajo pri tem iskanju, ki so pa po večini brezuspešna. Izseljenec dragi je umrl ali telesno ali moralno. V obeh primerih pač za domače mrtve. Bridko je to za družino tu doma, zelo bridko, zlasti še, če so to očete. Vendar tujina je kruta.

Za Belgijo in Francijo se še vedno pri-glašajo iz vse Slovenije pisмено in osebno tisti, ki bi radi šli kamorkoli za ljubim kruhom. Najrajši bi šli v Francijo. Priglasil novih se ne sprejemajo vse dotlej, dokler ne bodo odšli tisti, ki so že priglašeni. To

naj se upošteva in naj se nihče več ne pri-
glašča do nadaljnjega naznanila.

Izseljenski zbornici se je priglasilo 19 no-
vih društev in ustanov (občin, župnij).

V posmrtninskih in odškodninskih zade-
vah se je obrnilo na družbo za posredova-
nje 9 družin. Stare primere, katerih je nad
sto, katere pravkar rešujemo, smo skušali
rešiti kolikor se je dalo. Med temi primeri
smo ta mesec zaključili velezanimiv primer,
ko smo neki stari ženci izplačali zadnji
ameriški ček, ki je prišel iz Amerike za-
njo. V vojni ji je umrl sin France. Po ame-
riških postavah je imela mati pravico do
visoke odškodnine in pokojnine. Toda zgo-
dilo se je, da se je tam dobila mati namest-
nica, ki se je potegovala za to odškodnino
in pokojnino in jo tudi dobila. Pet let je
reševala Rafaelova družba ta primer in se
borila za nad 80 let staro pravo mater tu
doma. Toda ker tedaj naša diplomatska
služba še ni bila dobro urejena, se je mo-
rala družba poslužiti samo svojih privatnih
sredstev in posrednikov, da so se borili za
njene pravice. Mnogo ji je pomagala ško-
fovska konferenca v Washingtonu s svojim
priseljenskim uradom. Najeti je morala
tudi odvetnika, da je rešila vsaj to, kar se
je rešiti dalo. Revica je s težavo dobila ne-
koliko nad dva tisoč dolarjev. Zelo mnogo
truda je ta primer stal družbo teh pet let.

Naši izseljenci iz Nemčije so dali družbi
mnogo dela z iskanjem za ženitve potreb-
nih papirjev pri raznih oblastvih.

Mnogo je tudi bede med izseljenskimi po-
vratniki, ki prihajajo domov, pa ne dobe
dela. Obračajo se seveda na družbo. Po-
magali smo jim, kolikor je naša revna bla-
gajna zmogla.

Družba je pridno vršila minuli mesec tudi
svojo posredovalno vlogo med izseljenci in
raznimi našimi oblastvi. V teh primerih smo
dobili od ministrstev 24 pisem in od banske
uprave 7.

Imeli smo tudi častne obiske raznih iz-
seljencev, ki so prišli v domovino ali pa so
se vrnili domov za stalno.

Obiskal nas je tudi generalni konzul go-
spod dr. Miličič iz Rotterdama na Holand-
skem. Prišel je domov v važnih zadevah,
katere je uredil v Beogradu. Prišel je do-
mov tudi zaradi tega, da uredi vprašanje
izseljenskega učitelja na Holandskem. Tam
je dolgo let uspešno delovala gđ. Azma-
nova in si pridobila srca vse izseljenske
mladine na Holandskem. Pozneje je prišla
domov in mladina je ostala brez slovenske
učne moči. Gospod generalni konzul vidi
nujno potrebo, da se znova odpro slovenski
učni tečaji in je storil vse, da se to doseže.
Gen. konzul g. dr. Miličič skrbi za naše
ljude kot oče. Iz vsake njegove besede zveni
čut ljubezni.

Obiskal nas je tudi generalni konzul iz
Metza g. dr. Albert Ilič, o katerem so nam
naši izseljenci iz Francije minulo poletje
vedeli toliko lepega povedati. Zveselili smo
se njegovega prihoda. Gospod gen. konzul
posebno ljubi naše izseljence in jim je pra-
vi oče. Tudi on je prišel zaradi tega, da
uredi več zadev naših slovenskih izseljen-
cev v Franciji. Povedal je, da je izseljenski
učitelj g. Jankovič prestavljen iz Tueque-
gnieux v Merlebach, kjer je največja slo-
venska naselbina v Franciji. Poudarjal je,

Generalni konzul v Metz g. dr. Albert Ilič v Ljubljani

Dne 23. decembra je prišel v Ljubljano
generalni konzul v Metz g. dr. A. Ilič, da
se posvetuje z raznimi oblastmi v zadevi
slovenskih izseljencev njegovega konzular-
nega področja. Gospod generalni konzul je
ljubljenec slovenskih izseljencev v Franciji.

Težki in grenki so bili boji skoraj pet let
za naše izseljence v Franciji pred njego-
vim prihodom. Prejšnji režimi so tja pošil-
jali zastopnike, ki naj razbijejo stare de-
lavske organizacije naših izseljencev, ker
so bile vse katoliške in zato seveda proti-
državne in protinacionalne. Zato so ti za-
stopniki smatrali za svoje glavno delo usta-
navljati med izseljenci hipernacionalna
društva in zveze proti starim obstoječim in
priljubljenim društvom in zvezam. In za-
čelo se je preganjanje in šikaniranje naših
izseljencev brez primere, huje kot tu doma.
Stare organizacije so se namreč postavile

v obrambo svojega ogromnega dela in svo-
jih koristi. Deset tisoč mesečne podpore je
začela dobivati nova organizacija za boj
proti tem društvom, katero podporo dobiva
še danes na veliko začudenje vseh teh ka-
toliških organizacij, ki niso dobile še pare.
Kako je bilo takrat v Franciji med našimi
slovenskimi izseljenci, se lahko bere v po-
ročilu o I. slovenskem izseljenskem kon-
gresu, kjer so natisnjena poročila teh or-
ganizacij. Velik borec za pravice naših izse-
ljencev v Franciji je bil takrat g. Silvester
Skebe, izseljenski duhovnik. Junaško in ne-
ustrašeno je nastopil, pa tudi padel kot žr-
tev protislovenskega in protikatoliškega fa-
natizma in zvižčnosti. Zbolel mu je na smrt
tu doma oče in želel ga je še enkrat videti.
Konzul je porabil ta njegov obisk domo-
vine in je pisal domov, naj mu vzamejo
potni list. Ker je vedel, da bo režim te kri-
vice zmožen, je sporočil škofijstvu v Metz,
da g. Skebe ne bo več nazaj in da tudi
drugega slovenskega izseljenskega duhov-
nika ne bo več v Merlebach in škof je tako
dal od francoske države za jugoslovanskega
duhovnika sistemizirano mesto na besedo
konzula — Poljaku, ki ga imajo še danes.
G. Skebe je še o pravem času zvedel za
to zlobnost in se vrnil, pa je našel svoje
mesto zasedeno po Poljaku. Tako so delali
nacionalno nacionalni zastopniki. Raz-
mere so bile res nevladne. Družba sv. Ra-
faela je krepko posegla vmes in res zna-
gala. Oba zastopnika sta bila odpoklicana
in tja je prišel generalni konzul g. dr. Ilič.
Z eno potezo je ta blagi mož pomiril du-
hove in danes ga ljubijo vsi izseljenci brez
razlike svetovnega naziranja. Vsem je ne-
pristranski oče. G. dr. Iliču je pravilo: kdor
je Jugoslovian, je moj in jaz njegov, pa naj
bo političnega ali verskega prepričanja, ka-
kršnega hoče. Vsi jugoslovanski izseljenci
najdejo na našem konzulatu v Metz v njem
očeta, ki želi samo eno — njim pomagati
in koristiti. Zato g. dr. Iliču, ki je odličen
Hrvat, izrekamo iskreno zahvalo za vso
njegovo ljubezen do naših slovenskih iz-
seljencev!

Izseljenske novice

Rosario S. F., Argentina. Pod vodstvom na-
šega konzula g. B. Rubeša so naši izseljenci zelo
lepo proslavili narodni praznik zedinjenja. Sve-
čano sv. mašo je imel g. Jože Kastelic v cerkvi
slovenskih šolskih sester.

Cleveland, Ohio, USA. Za božične praznike je
zvezna sodnija v Clevelandu podelila 43 našim
ljudem ameriško državljansko pravico.

Prispevke za šole Poljakov v tujini bodo zbi-
rali po sklepu varšavske vlade ves mesec od

da bo treba iskati za izpraznjeno mesto
drugega učitelja.

Oba generalna konzula sta nam vedela
povedati mnogo lepega o uspešnem delova-
nju naših slovenskih izseljencev in o po-
žrtvovalnem delu naših slovenskih izseljen-
skih duhovnikov in učiteljev.

15. januarja do 15. februarja. Zbiranje bo javno,
predvsem po šolah in po prosvetnih organizaci-
jah. In pri nas?

Slovenska ženska zveza (SZŽ) v Severni Ame-
riki priredi letos skupen izlet v staro domovino.
Za ta izlet je zdaj pripravljenih nad 300 oseb. V
Ljubljano dosepejo dne 30. junija. Skupino vodi
g. Leo Zakrajšek iz New Yorka.

Nova sv. maša v Gladbecku, Nemčija. Dne 26.
decembra 1937 je pel novo mašo naš rojak g.
Aleš Čepin, sin zavednih izseljenskih staršev.
Gospodu novomašniku iskreno čestitamo in mu
želimo božji blagoslov pri njegovem delu.

Fina nemška družina v Bruslju išče pošteno
slovensko dekle - začetnico z delavsko pravico
za vsa gospodinjstva dela; najmanj 17 let staro,
ki zna francoščino ali vsaj nemščino. Pogoji so
ugodni. Odgovor s pričevali o poštenosti na
naslov in upravo našega lista.

Izseljenska zbornica v Ljubljani

Da bi pritegnila k sodelovanju in reševanju perečega izseljenskega vprašanja najširše plasti našega naroda v domovini in tujini, s tem namenom je Rafaelova družba lani na II. slovenskem izseljenskem kongresu v Ljubljani ustanovila Izseljensko zbornico. Z njeno ustanovitvijo pa so stopili v življenje tudi odseki, ki že v polni meri delujejo. Do sedaj imamo šest odsekov, katerih naloga je, da teoretično in praktično rešujejo izseljenski problem in sicer v tisti meri, kot ga naš narod na tujem in za mejami v polni meri zasluži.

Propagandni odsek

Naloga propagandnega odseka je, da zaneše izseljensko misel v zadnjo gorsko vas v domovini, obenem pa tudi med vso našo kri na tujem. Poskrbel bo za skioptične slike in filme iz življenja naših izseljencev. Prav tako skrbi, da bo vse naše časopise objavljalo — po zgledu »Naše moči« — poročila o izseljencih. Podobna poročila objavlja že zdaj Radio-Ljubljana in sicer dvakrat na mesec. Vso svojo naklonjenost nam je obljubilo uredništvo »Slovenca« in »Domoljuba«. Upamo, da bomo našli popolno razumevanje tudi na najvišjih mestih, zlasti pri organizaciji naše mladine po vseh šolah v domovini. Mladini bo treba v prvi vrsti nuditi primerno snov v obliki čitanke ali lastnega lista o naših bratih v tujini.

Socialni odsek

Naši izseljenci so tako slabo ali skoro nič preskrbljeni za stara leta. Dokler imajo zdravje in delavno moč, toliko časa jim da tujina kruh, kadar pa obnemorejo, tedaj jih tujina noče poznati. Zakaj ne? Zato, ker nima naša država z vsemi tistimi državami, kjer žive naši ljudje v tujini zaščitnih pogojev, ki bi našim trpinom zagotovile tudi na stara leta primeren kos kruha. Socialni odsek bo skrbel, da se te rane ublaže, kar bodo z veseljem pozdravili naši rudarji v tujini.

Statistični odsek

Kako malo ljudi v domovini ve, da so naši izseljenci ustvarili v tujini dobrine, s katerimi se zdaj ponašajo veliki, mogočni narodi. Tako malo tudi vemo, kje vse po širnem božjem svetu prebiva naša kri. Statistični odsek bo skrbel, da bo poživil vse mrtve in umirajoče zveze med domovino in tujino. Zbiral bo podatke o našem življu v tujini, o njegovem kulturnem, političnem, finančnem in trgovskem udejstvovanju. — Do zdaj ima odsek že lepe zbirke slik iz Francije, Belgije, Holandije, Nemčije, Severne in Južne Amerike.

Odsek za diasporo

Po predelih naše države, zlasti po mestih in po rudnikih v Južni Srbiji prebiva zdaj nad sto tisoč Slovencev. Do zdaj smo o njih prav malo slišali in vedeli. Poročila, ki smo jih prejeli od njih, so bila vse prej kakor

pa razveseljiva. Po svojih močeh bo skušal naše ljudi po domovini organizirati in jim nuditi dovolj dušne hrane, ki so jo zdaj tako potrebni.

Verski odsek

Izseljenska zbornica je v svojem področju ustanovila tudi verski odsek, dobro se zavedajoč velike važnosti te institucije. Naloga tega odseka je zelo težka, saj gre za ureditev verskih razmer med našimi izseljenci, ki so pa danes silno žalostne.

Marsikdo bi morda hotel iti preko tega problema, češ vera je zasebna stvar vsakega posameznika, mi moramo skrbeti za to, da ohranimo naše brate in sestre narodno zavedne.

To mišljenje je imelo zelo žalostne nasledke. Dve tretjini našega izseljenstva sta za nas izgubljeni. Materializem današnje dobe pozablja, da je vera in življenje po veri najvažnejša naloga vsakega posameznika brez ozira na to ali je doma ali na tujem.

Brez vere nobenega problema v pozitivnem smislu ne moremo rešiti, tudi izseljenskega ne.

Zalostno, a resnično dejstvo je, da so med izseljenci igrali glavno vlogo ljudje zelo dvomljive moralne vrednosti. In še bolj žalostno je to, da ti ljudje še danes od mero-dajnih činiteljev dobivajo sijajne podpore za svojo »narodno« misijo med izseljenci.

Naš človek pa, ki se ima že itak v tujini boriti z nešteti težkočami, je na ta način izročen na milost in nemilost takim propagandam.

Duhovniki, ki delujejo med našimi Slovenci v tujini, se morajo boriti z velikimi denarnimi težkočami, medtem ko neki brezvestni agitatorji pod krinko »narodnosti« naravnost sijajno živijo. Vse njihovo delo obstoji v tem, kako bi odrgali naše ljudi od vere, češ katoličan ne more biti dober narodnjak. Z zavednim katoličanom pa se postopa naravnost krivično.

Dobro se zavedajoč, da mora v takih razmerah naš narod v tujini poginiti, je bila zamisel Izseljenske zbornice — ustanoviti verski odsek, katerega naloga je: natančno in nepristransko proučiti verske razmere našega izseljenstva ter pomagati našim bratom v tujini, da jih ohranimo moralno na višku. Le na ta način bomo mogli vzgojiti naše ljudi v tujini, da bodo ostali narodno zavedni.

V tem smislu že deluje Verski odsek ter pričakuje tudi od mero-dajne strani razumevanja in podpore za svoje delo.

Šolski odsek

Izseljenska zbornica je ustanovila šolski odsek, ki ima namen poskrbeti za našo mladino v tujini, razširiti zanimanje za izseljensko mladino in jo približati mladini v domovini. Vso mladino želi pritegniti k temu delu.

»V slogi je moč«, ta izrek in geslo: »Mladina v domovini naj rešuje izseljensko mla-

dino« bosta pravili, po katerih bomo v domovini uravnali svoje delo za vas — naše drage rojake v tujini. Del domovine vam hočemo prenesti na tuje poljane, da boste sredi tujega življa otoki slovenstva, močni in sposobni za težko delo, dokler vas ne pokliče domovina, da preživite nekaj časa na njenih tratah, pod njenimi skromnimi, a toplimi krovi.

Da bomo uspešneje delali za vas, pišite nam o svojem življenju, povejte nam svoje želje in težnje! Vse to bo podpiralo naše delo in nam odprlo pogled v vprašanja, o katerih še nismo razmišljali. Vse vaše sestavke bomo priobčili v tem oddelku Izseljenskega vestnika.

Zanima nas vse, kako in kje živite raztreseni po vsem svetu, kakšne so šolske razmere, kje se učite slovenskega jezika, kdo vas ga uči, kdo vam govori o vaši pravi domovini, kaj delajo vaši starši. Veseli bomo vsakega poročila, ker nam bo odprlo pogled v vaše delovno področje in nam povedalo, da ste čuvarji slovenskega jezika v tujem svetu. Oglejte se po okolici, kjer živite in nam povejte, koliko vaših tovarišev in tovarišic dobro govori in piše v slovenskem jeziku, koliko jih samo razume materin jezik in se v njem težko izraža.

Morda bi nam o tem že zdavnaj poročali, pa mislite, da preslabo pišete v slovenskem jeziku. Kar pišite, vse napake bomo radi popravili in objavili vaše sestavke. Kar zelo boste veseli, ko jih boste brali. Ob teh člankih se boste učili pravilnega izražanja, ko jih boste primerjali s svojim prvotnim sestavkom. Ne odlašajte s pisanjem, kmalu se nam oglasite!

V domovini mislimo na vas, skromni so ti naši začetki, a dan za dnem bomo prinašali doneske, da se bodo vaše in naše vrste strnile v krepko in živo celoto. Tako bo zveza med vami in domovino utrjena.

Upamo, da bodo šole sledile našemu klicu in ustanovile izseljenske odseke, ki bodo širili zanimanje za izseljensko mladino in delovali, da se spoznamo, vzljubimo in izseljenski mladini tudi pomagamo z dejanji.

Nekaterim izseljenskim šolam smo poslali darove in pisma, katere sta nam poslali ljutomerska meščanska šola in I. dekliška meščanska šola v Mariboru.

Vso mladino v domovini prosimo: pošljite nam knjig, razglednic, da jih uredimo v lepe zbirke in jih pošljemo izseljenski mladini! Koliko knjig se praši po stanovanju, za nas so mrtve stvari, ali nam vsaj malo pomenijo. Vzamemo jih samo tedaj še v roke, kadar jih očistimo prahu. Mladino v tujini pa bi srčno razveselile te knjige, iz roke v roko bi romale in jih ogrevale za našo besedo. Vse to zbira šolski odsek Izseljenske zbornice v Ljubljani in pošlje zbirke raznim izseljenskim šolam in družtvom.

Tudi mladino v domovini prosimo, da nam poroča o svojem delu za izseljensko mladino, o svojih težnjah in mislih, kako pomagati izseljenski mladini. Za vse to plemenito delo ne bomo prejeli nagrad.

Naša najlepša nagrada naj bo zavest: pomagali smo reševati izseljensko mladino, naše rojake, ki prebivajo na tujih poljani. Ohraniti jim hočemo tisto besedo, ki je njim in nam najlepša pesem, v kateri najdemo vedno pravi izraz svoji radosti, a tudi svoji bolesi.

Mladinski sklad

Nekateri pravijo, slovenska beseda zamira na tujih poljanah, mladina jo slabo zna. Prepozno smo začeli misliti, da bi rešili našo mladino. Ker smo začeli za to pozno delovati, se moramo lotiti tega dela s podvojenimi močmi.

Kdo od nas nima sorodnikov ali vsaj znancev v tujini, koga ne veseli srečanje z njimi in iskren razgovor v materinem jeziku? Ali pa se bomo mogli še dolgo razgovarjati z rojaki v materinem jeziku, če naša beseda zamira že v mladini? To je težko vprašanje naše dobe. Mladino moramo rešiti, njej moramo pomagati.

Da se loti tudi tega prevažnega vprašanja, je Izseljenska zbornica ustanovila Mladinski sklad, ki ima namen pomagati izseljenski mladini, da pride v domovino, kjer bi preživela počitnice. Tako bi ji bilo pomagano v dveh ozirih:

1. Spoznala in vzljubila bi svojo pravo domovino, tisto zemljo, o kateri ji govorijo starši in katero ji opisujeta izseljenski duhovnik in učitelj.

2. Poglobila bi znanje slovenskega jezika v primernih tečajih in v družbi tovarišev. Mladina v domovini naj se ogreje za to plemenito delo. Kdor more, naj daruje vsaj skromen prispevek v ta namen. Prispevke pošiljate Izseljenski zbornici. Vsak darovalec naj se podpiše, da bomo ohranili njihova imena, ki so podprli našo misel za pomoč izseljenski mladini.

Za naše rojake prosimo. Vemo, da ta prošnja ne bo ostala brez odziva. V tem od-

delku Izseljenskega vestnika bomo poročali, kdo je daroval za »Mladinski sklad«.

Prvi prispevek v ta namen so poslali učenci in učenke Ljutomerske meščanske šole. Poslali so 250 din. Dobro razumemo težko denarno stanje naših meščanskih in delavskih družin. Vemo, da je v marsikateri družini otrok odnesel zadnji dinar ali pol dinarja za rojake v tujini. Mnogi učenci so darovali vse svoje prihranke, ki so jim bili pravi zaklad, a za rojake so ga radi darovali. Zato vidimo v tej zbirki plemenito dejanje, globoko razumevanje in ljubezen do naše mladine in rojakov na tujih poljanah. Izseljenska zbornica vam izreka pristržno zahvalo za vse vaše delo in iskreno želi, da tudi v nadaljnjem delu širite smisel za pomoč izseljenski mladini.

Kocmur Sebo:

Slovenska diaspora

Ko se je Severna Amerika, kamor so se pred vojno in tudi še nekaj let po vojni najbolj izseljevali naši ljudje, zaprla priseljevanju, se je tok slovenskega izseljevanja obrnil v evropske države. Obenem pa se je Slovencem odprla nova možnost izseljevanja na jug naše države, kjer so ogromna zemljišča čakala neobdelana na kmetovalca in kjer so na novo odprte tovarne in rudniki obetali našim ljudem službe, ki jim ga ozka in revna domača zemlja ne more nuditi.

Slovenci so raztreseni po vsej državi in jih dobiš v vsaki službi od delavca in služkinje, orožnika in železničarja do uradnika in inženirja. Največ je pa slovenskih izseljencev v Srbiji.

**„Ljudje smo betežni in slabi.
Močni pa smo v veri v Boga,
zaupanje Vanj nas krepi,
molitev poguma nam da.“**

Dr. Janez Ev. Krek

I. dekliška meščanska šola v Mariboru nam je poslala dar 100 din, ki ga je Rafaelova družba izročila Mladinskemu skladu. Vaša topla pisma pa smo poslali izseljenskim šolam v Francijo, Belgijo, Argentino in v Združene ameriške države. Vemo, da v duhu hitite s svojimi pismi k rojakom, ki bodo veseli vašega daru in vaše pristržne besede. Izseljenska zbornica se vam toplo zahvaljuje za darove in želi, da tudi vnaprej delujete za naše rojake.

Koliko otrok se bo razveselilo ob tem poročilu, da se jih mladina v domovini spominja, da jim pripravljajo pot v domovino. Novih pobud jim bo dala ta misel, da se bodo radi učili slovenščine in o svoji pravi domovini, saj morda ni daleč čas, ko se bodo odpravili na lepo pot v domače kraje.

Naši ljudje večinoma ne hodijo na jug zato, da bi dobili zemljo v obdelovanje, vsak si želi dobiti dela v tovarni ali rudniku. Takoj po vojni so se sicer precej številni goriški begunci naselili kot kmetovalci v Južni Srbiji. To so pa bili tudi skoro edini, ki so se kot taki naselili.

Kako živijo Slovenci v diaspori?

Glavni vzrok pa je v tem, ker se naši ljudje ne naseljujejo tod kompaktno, ampak so raztreseni po vsem ogromnem ozemlju, v katerem se izgube. Neprestano odhajajo Slovenci doli na jug, toda za večino nihče ne ve, v katerem kraju so in kako se jim godi. Kakor rosnja kaplja so, ki pade v poletnem jutru z drevesa v cestni prah, ki jo vsrka vase in zabriše za njo vsako sled.

Po industrijskih krajih so se naselili v malo večjih skupinah. Imajo ponekod tudi svoja društva, nimajo pa slovenskega duhovnika in ne slovenskega učitelja.

Franc Ribič, rudar, Merlebach, Francija:

Naš obisk v domovini

(Nadaljevanje)

V hiši, ki stoji na malem gričku, je že počival moj oče. Ko sem vstopil v sobo, se je kot 81 letni starček veselo dvignil in mi podal žuljavo roko in zaihtel: »Ali si prišel, moj sin?« in od veselja mu je skoro beseda zastala. »Hvala Bogu, da ste srečno prišli, je nadaljeval in spraševal, kako smo se vozili in kako se nam v tujini godi. Moja sestra je pravkar skuhalo večerjo in ogenj v peči je začel pojenjavati. Moj svak je mlajši sadje in stiskal tropine, da je tekel sladki jabolčnik, katerega smo si tako privoščili. Počutil sem se nad vse srečnega, ko sem bil zopet v rojstni hiši, v kateri sem preživel toliko veselih ur in v kateri mi je mati dala življenje. Po večerji, ki mi je šla v slast, nisem mogel zdržati doma in šel sem, da si po dolgih letih ogledam našo domačijo. Na vzhodni strani je njiva posejana s koruzo. Poleg njive je sadovnjak s podprtimi vejami in težko obloženimi jablani. Nad sadovnjakom stoji križ, ki je sreča in ponos naše družine. Na severni strani stoji novo poslopje, hlev in prostor za seno in slamo. Na južni strani se pa dviga v bližini gozd z visokimi in vitkimi smrekami in malo niže šumlja voda, ki odteka iz našega vodnjaka. Na zahodni strani hiše je zopet sadovnjak in poleg njega vinska gorica. Mesec na nebu se je povzpela višje, da bi lahko bolje gledal lepoto domovine in ob nočni tišini sem ves srečen hodil po domačih tleh. V hiši smo nato še kramljali do polnoči, saj smo si

imeli toliko povedati drug drugemu, a zaspalec nas je pregnal počivat.

Dne 25. avgusta smo šli v vas in obiskali našo župnijsko cerkev, v kateri sem bil krščen. Takoj nato smo šli na pokopališče. Prišedši na pokopališče se mi je polastil strah. Boječe sem stopal med grobovi in iskal imena. Pozabil sem na ves svet, roke so se mi tresle in srce mi je nemirno utripalo. Naenkrat zagledam križ z napisom: »Tukaj počiva Marija Ribič« in pod njim »Zalujoci mož in otroci«. Pokleknil sem žalosten na grob moje matere in pokleknila je tudi moja družina in molili smo prav iz srca kakor še nikdar v življenju za pokoj njene duše. O smrti, o mati, kaj si vendar storila, da si nas tako kmalu zapustila. Daj, oglaš se vendar, saj je prišel tvoj sin iz tujine, ti pa spiš in ne daš odgovora. Kako si bila leta 1929, vesela najinega svidenja, ko sem prišel prvič iz Francije. Od veselja si jokala ob prihodu in od žalosti jokala ob odhodu. Koliko sladkih dni sem tedaj preživel pri tebi, draga mati. Ko sva podnevi sedela sama v sobi in ko so ostali delali na polju, si bila vsa srečna in med pogovorom si me večkrat poljubila in me stisnila k sebi in tedaj sem občutil tvojo pravo materinsko ljubezen. Ko sem se tako mudil še dalje časa pri grobu, mi je spomin na mater prišel tako živo pred oči, kakor da bi jo v resnici videl. Spomnil sem se tudi, koliko je morala pretrpeti: dala je osim otrokom življenje, vse življenje se je mučila za nas otroke. Bila je dolgo bolna, a je bolezen mirno in Bogu vdano prenašala, dokler je ni vsemogočni Stvarnik poklical k sebi.

V nedeljo 29. avgusta pa smo šli k naši po-

družnici »Zaveršec na žegnanje. Tam je bila procesija okoli cerkve in slišal sem prvič evangelije in obrede procesije v slovenskem jeziku, kar mi je zelo ugajalo. V cerkvi so se oglašile orgle in pevci so lepo prepevali. Cerkev je bila zelo okusno okrašena.

Popoldne smo se zbrali vsi bratje, sestre in sorodniki v našem domu. Zasedli smo dve veliki mizi, ki jih je moja sestra napolnila z dobriimi jedili in pijačo. »O, kako je veselo, ko smo se vsi skupaj tako lepo zbrali. Le žal, da ni več naše mame med nami, je rekla moja sestra. Popoldne smo se sprehajali po naši domačiji in bili v dveh vinskih goricah. Zvečer smo se dolgo čez polnoč pogovarjali in brali tudi našega »Rafaela«.

V ponedeljek 30. avgusta smo šli vsi k sveti maši, ki je bila darovana za našo umrlo mater. Prejeli smo tudi sv. obhajilo. Po sv. maši smo šli na materin grob in nato v gostilno k zajtrku.

Ko sta se sestra in brat poslavljala isti dan od doma, je šla vsa moja družina z njima. Na razpotju smo se s sestro poslovili in ostali smo šli z bratom na njegov dom. Njegova žena nam je pripravila dobro kosilo in brat je prinesel pet let staro vino. Ko je natočil prvo čašo, me je takole zagovoril: »Dragi brati! Iz srca me veseli, da si prišel iz tujine k meni na obisk in si ogledat mojo novo domačijo. Dolgo sem si želel najinega svidenja, kajti po 14 letih se zopet videti, je veliko veselje za mene. Skoro s solzami v očeh mi je dal bratovski poljub in nato sva izpraznila najini čaši do dna. Leta 1929, je bil namreč moj brat pri vratih in se nisva videla.

V žalostnih razmerah pa žive slovenski rudarji po srbskih rudnikih. Kako žive po bosanskih in drugih rudnikih, mi ni znano. Slovenski duhovnik, ki je dvakrat prepotoval vso Srbijo vzdolž in počez, mi je pripovedoval: »Nič božjega nimajo ti ljudje. Nimajo niti katoliške cerkve, niti katoliškega duhovnika. Enkrat na leto pride katoliški duhovnik med nje, da blagoslovi slovenske grobove in pokrsti otroke, ki so se med letom rodili.«

Ves dan in vse življenje so zariti in zagrizeni v zemljo, nimajo ne slovenskega učitelja, ki bi njihove otroke učil slovenske besede, ne slovenske knjige, ne katoliškega duhovnika, ki bi jih tolažil v njihovi osamelosti in tako umirajo

zapuščeni, kakor od Boga pozabljeni.

To je približna slika razmer, v katerih žive naši v diaspori. Mnogo smo že zamudili, nikakor pa še ni prepozno, ako se sedaj resno lotimo problema. Dobra volja je tu, tudi dela se, torej tudi uspeh ne bo izostal, zlasti če bo naše prizadevanje našlo primeren odmev pri oblastvih in pri slovenski javnosti.

„Začeti je treba, to je vsa skrivnost. Kadar se pokaže, da je kaka reč neobhodno potrebna, mora biti tudi mogoča.“

Dr. Janez Ev. Krek

Velja tudi za naše brate v tujini

Na 13. obč. zboru Nemške prosv. zveze v Jugoslaviji je govoril predsednik Kekš lepe besede o nemški materinščini: Po nemškem materinem jeziku smo predvsem nemški ljudje in člani naših nemških družin, sposobni, da črpamo iz njihovega življenja, veselja in žalosti. Po našem nemškem jeziku pripadamo tudi nemškemu deblu in nemškemu narodu. Kjerkoli materin jezik izgine, je pretrgana vez z lastnim narodom. Nemška materinščina je najožja vez z našim narodom. Kar torej v resnici izraža krvno občestvo, je svetinja materine govorice. Naša vzvišena dolžnost je, da se je poslužujemo v vsakdanjem življenju, kjerkoli so jo zoprne razmere izpodrinile, da jo pustimo zveneti kot melodijo, katero igra Bog v človeškem srcu, da budimo zanjo navdušeno ljubezen in da po njej črpamo ljubezen in navdušenje za dela velikih sinov našega naroda. — Ali ne velja vse to tudi za slovenske in hrvaške manjšine v tujini?

Ivan Kešpret:

Kam zahajaš sonce?

Kam zahajaš, sonce,
kam pošiljaš žarke zlate?
Ali na Koroško,
ali na Goriško,
tja med rodne brate?

O, le sij jim, sonce,
da v svetlobi vsa dolina
z njimi bo vzdrhtela,
z njimi bo zapela:
Bodi zdrava, domovina!

Kaj delajo naši po svetu

Nemčija

Nova maša v Gladbecku

Dolgo smo pričakovali č. g. novomašnika Aleša Čepina. Čisto na tihem sta prišla s č. g. Tensundernom iz Hövela na večer sv. dneva k svojim staršem. Veselja staršev ni mogoče opisati v tistem trenutku, ko je sin stopil po dolgem času učenja pred njiju kot duhovnik.

Na sv. Štefana dan se je zbralo pri farni cerkvi lepo število ministrantov s svojo zastavo, belo obložene deklice, duhovščina, cerkveni zbor

novanju gospe Kleimannove, predsednice katoliškega nemškega materinskega društva. Preskrbela je za telesno okrepčilo. Popoldne pa smo prišli samo Slovenci v poštev. Imeli smo večernice. Naš mešani pevski zbor je službo božjo okrepčal z lepim slovenskim božičnim petjem. Č. g. Tensundern je imel lepo pridigo o novomašniku. Poudaril je, da je zelo srečen, ko je novomašnika krstil v tej cerkvi, v kateri je

in deputacije devetih slovenskih katoliških društev. V lepi procesiji je korakala ta skupina k stanovanju novomašnika, da bi ga spremlila v cerkev. Pred odhodom v cerkev pa so tri male deklice pozdravile novomašnika z lepo deklamacijo. Cerkevni zbor mu je zapel pozdravno pesem. Tudi med potjo je zbor prepeval lepe pesmi. Na poti od doma pa se je procesiji priključila še več stoglava množica vernikov, v večini Slovenci. Po ulicah pa je bilo vse polno gledalcev. Pri cerkvi pa se je pozdrav novomašniku ponovil. Točno ob 10. uri se je začela prva sv. daritev novomašnika. Cerkevni zbor pa je sv. mašo okrepčal z večglasnim petjem v spremstvu orkestra. V pridigi je župnik č. g. Effing poudarjal, kako je č. g. novomašnik zrastel v tej cerkvi. Prejel je v tej cerkvi zakrament sv. krsta, pokore, birme in sv. obhajila. Danes pa je tako srečen, da sme stopiti pred oltar ter darovati Bogu svojo prvo sv. mašo. Posvečen je bil v duhovnika v Šibeniku v daljni Dalmaciji. In kakor se bere vsak dan sv. maša tukaj v cerkvi, tako se bere tudi v daljni Dalmaciji in po vsem svetu. Niti ena besedica ni drugačna. Četudi dandanes preganjajo naše katoliške duhovnike in katoliško Cerkev po vsem svetu, tembolj se zavezujemo, da homo molili zanjo. Tudi mlademu duhovniku ne bodo prihranjene grenke ure, zato molimo za njega, da bo srečno in uspešno deloval v vrtu Gospodovcem. Novomašniku so pri sv. maši asistirali č. g. vikarja Teloh in Niehoff. Č. g. Tensundern pa je vse vodil pri sv. maši. Gledalci trenutek je bil pri sv. obhajilu, ko je novomašnik podelil sv. obhajilo svojim staršem in ožjim sorodnikom.

Farna cerkev je bila do zadnjega kotička napolnjena vernikov — približno pet tisoč ljudi. Okoli cerkve in v sosednji ulici je ogromna množica strpljivo čakala konca te maše. In ko je sv. maša minila, je pred cerkvijo čakala več tisočglava množica, ki je hotela videti novomašnika. Kakor je bil novomašnik spremljan pred sv. mašo, tako tudi po sv. maši, tedaj pa k sta-

imel danes zjutraj svojo prvo sv. mašo. Ob asistenci č. g. Tensunderna in č. g. župnika Fischeja, ki je prišel tudi k popoldanski proslavi, je novomašnik pel lavretanske litanije. Po večernicah je novomašnik podelil vsem zbranim vernikom svoj blagov.

Nato se je množica zbrala v društveni dvorani k čestitkam. Predsednik društva sv. Barbare gospod Dobrave je vse zborovalce prisrčno pozdravil. Zapeli so lepo božično pesem: »Sveta noč, blažena noč. Predsednik je v lepih besedah čestital novomašniku k njegovemu velikemu dnevu. Tem prisrčnim čestitkam se je tudi vsa množica priključila s tem, da je novomašniku zaklicala trikratni »živio«. Enako je čestitala v imenu rož. bratovščine namestnica predsednice gospe Kostanjevec. Dekleta in dečki so lepo deklamirali. Pevski zbor je zapel pesem: »Novomašnik, bodi pozdravljen, od Boga si nam poslan!« Po lepem petju je prevzel besedo prečastiti vikar g. Tensundern. Lepo je orisal vso življenjsko pot našega novomašnika in poudarjal, da je nam vestfalskim Slovincem v veliko čast, da je iz naše sredine izšel prvi slovenski vestfalski novomašnik. Tudi častiti g. Fischer, župnik iz Bochuma, je navdušeno pozdravil novomašnika, kakor vedno v svoji veseli, razpoloženi govorici. Nemec — študent, prijatelj novomašnika — je v nemščini čestital novomašniku in izrazil, da se je v naši sredini naučil spoštovati našo milo domovino Jugoslavijo ter poudarjal, da je v naši domovini našel svojo drugo domovino. Nato je gospe Kleimann čestitala g. novomašniku in vsem vestfalskim slovenskim izseljencem v Nemčiji. Razpoloženje je bilo na vrhuncu. Po vseh čestitkah, govorih in lepih darilih je povzel besedo č. g. novomašnik. Prav od srca se je zahvalil vsem Slovincem za tako izvrstno prireditev. Dolgo, je rekel, ni bil med nami, doma v domovini je molil za svoje Slovence skupaj z drugimi rojaki — in danes je videl, da je Bog čuval Slovence v Vestfaliji. Zdravi ste, je rekel, dušno, to je najboljši dokaz, ker ste bili v takem velikem številu

zbrani v cerkvi — pristopili k obhajilu; zdravi ste telesno, vaši obrazi, oči mi to govorijo! Bodite hrabri, zvesti katoliški Cerkvi — domovini, hrabri, ker v domovini za vas molijo — molijo.

Tako smo končali to veliko slovesnost s pesmijo: Je angel Gospodov... Ta vzvišena proslava bo ostala vsem udeležencem v trajnem spominu.

*

Essen-Karnap. — Preteklo je zopet eno leto, odkar smo se zadnjič oglasili v listu »Rafaela«.

Naše društvo sv. Barbare je imelo občno zborovanje. Predsednik, tajnik in blaginjak so odstopili. Malo je manjkalo, da se ni društvo razkropilo, ker nihče ni hotel prevzeti posle predsednika. Slednjic se je odločil g. Franc Centrih in prevzel težko odgovornost nase. On je eden najstarejših članov in je bil že enkrat dalj časa predsednik društva in so bili člani z njim za-

doVOLjni. Predvsem se je sedaj zavzel za mladino ter hodi od ene slovenske družine k drugi in navdušuje mladino za našo lepo domovino. S tem je že mnogo dosegel. Dobil je v tem kratkem času 15 novih naročnikov. Nobene zadrege se ne ustraši. Pravi, da mora doseči to, kar se še dosedaj nobenemu ni posrečilo, namreč to, da bo vsaj od vsake slovenske družine en član društva sv. Barbare. France, le tako naprej!

30. novembra sta obhajala srebrno poroko naš dolgoletni tajnik g. Franc Juhant, doma iz Komende pri Kamniku, in njegova žena Ana Juhant roj. Jarc, doma iz Hrastja pri Mirni peči. Od našega društva sta prejela lepo darilo. Želimo jima še n. ogo let!

Smrtnih primerov v društvu v preteklem letu nismo imeli.

V imenu društva želimo vsem naročnikom in naročnicam »Rafaela« veselo in srečno novo leto.

Artur Gerčar.

Francija

Merlebach. — Ugodni »Družbi sv. Rafaela«, vsem čitateljem »Rafaela« doma in v tujini, kakor tudi vsem, ki se zanimajo za nas izseljence, kliče mo polni hvalečnosti: srečno in blagoslovljeno novo leto! Naj vam Vsemogočni v novem letu obilo poplača vašo skrb za nas! Ne pozabite nas tudi v bodočem letu!

Izseljenski duhovnik Grims Stanko.

Učitelja smo dobili! Z največjim veseljem javljamo, da je prišel v našo sredo naš dober učitelj g. Jankovič Janko, katerega poznamo vsi kot dobrega, nepristranskega učitelja. Mladina ga pa pozna kot najboljšega prijatelja, ki je že neštokrat pokazal svojo veliko ljubezen do otrok, ki so mu izročeni v pouk. Gospod Jankovič, srčno pozdravljen v naši sredi! Mlade, nepokvarjene duše malih otrok so te že dolgo težko pričakovale in neprestano povpraševale, kdaj prideš. Naj ti bo v vzpodbudo, da isto ljubezen, ki si jo v taki meri pokazal v šolskem okrožju Tucquegnieux, daruješ tudi mladini v Merlebachu in okolici! Naj ti bo bivanje med nami prijetno in tvoje delo blagoslovljeno! Gospod učitelj stanuje v rue de St. Avoird 17, Freyming.

Vsem tistim pa, ki so kakorkoli pripomogli in omogočili bivanje g. učitelja v naši okolici, se iz srca zahvaljujem. Našo kr. vlado pa prosimo, da v bodočem letu tudi še drugih upravičenih želja naših izseljencev ne izpusti iz vidika. Toplo srce, ki bo bilo v domovini za nas, bo ogrolo tudi naša srca za domovino!

Starši, sedaj je prilika, da pokažete, da je v vašem srcu še ljubezen do materinega jezika, da vaša družina še ni germanizirana, zato pošiljajte otroke v šolo!

Otročki, pridite, ko vas bo g. učitelj poklical!

Izseljenski duhovnik Grims Stanko.

Iz urada »Jugoslovanske katoliške misije« v Merlebachu. Poročila sta se g. Kotar Leopold, doma iz Zabukovja v župniji Raka na Dolenjskem, in Emilija Furlan, doma iz Otresonzi v Italiji, sedaj stanujoča v Cité Jeanne d'Arc (Moselle). Nadalje sta se poročila g. Nikola Uievic, doma pri Sv. Ani, Peljica, in Helena Hertl, doma iz Strigovcev v dravski banovini. Prva dva je poročil izseljenski duhovnik dne 4. decembra 1937 v Merlebachu, druga dva pa 18. decembra isti izseljenski duhovnik v Metz. Obe para naša iskrene čestitke!

Družino Čebular je zadela zopet velika nesreča. V noči 20. dec. je izdihnil g. Anton Čebular, zadet — kot njegova mati pred dobrim mesecem — od srčne kapi. Žalostni spoved je 22. decembra krenil v farno cerkev v Freyming, kjer je izseljenski duhovnik iz Merlebacha opravil pogrebno opravilo. Pri odprtem grobu se je od priljubljenega rojaka poslovil v imenu »Edinosti« g. Simnovič iz Cuveletta. Potrti družini izrekamo iskreno sožalje, njegovi duši pa želimo večni mir!

Stanko iz Merlebacha.

Iz pisarne »Jugoslovanske katoliške misije« v Merlebachu. Do današnjega dne je zabeleženo 1032 uradnih pism (leta 1935, 320, leta 1936, 764) in sicer jih je došlo 352, odposlanih pa je bilo 680, med njimi 340 prošenj v raznih zadevah za izseljenje. Prestavljenih je bilo v tem letu 89 dokumentov in se s tem prihranilo ljudem 1157 frankov. — Porok je bilo v preteklem

letu 18, izseljenski duhovnik jih je izvršil 14. Krščenih je bilo 19 otrok; 6 jih je krstil izseljenski duhovnik. Smrtna kosa nam je iztrgala 12 rojakov: 7 moč, 4 žene in 1 otroka. Od teh je umrlo 6 neprevidene smrti, eden je izvršil samomor, 5 pa je bilo lepo previdenih.

Kronika. Cerkvena božja služba se je redno vršila v Merlebachu, v kolonijah Jeanne d'Arc, Habsterdieku-Stiringu in Creutzwaldu pa vsak mesec po določenem redu. Rojaki iz Merlebacha in okolice so posebno lepo skrbeli za okrasitev in potrebe naše cerkvice v Merlebachu in za vzdrževanje pevskega cerkvenega zbora istotam. Med lepimi slovesnostmi, ki smo jih praznovali, smo omenili samo krasno velikonočno procesijo, katere so se udeležili rojaki od vseh strani. Nadalje naj omenim še veliko slovesnost ob priitki blagoslovitve društvene zastave »Triglava«; dalje lepo šmarnično pobožnost v mesecu maju, ko smo se zbirali pri krasno okrašenem Marijinem oltarju dopoldne in popoldne; dalje lepo izseljensko nedeljo ter polnočnico o božicu, pri kateri so bili navzoči tudi rojaki iz Creutzwalda, naši pridni rojaki iz Jeanne d'Arca pa so se s te lepimi svetimi mašami pripeljali kar v dveh avtobusih.

Odkar ima Merlebach dva gg. kaplana, imamo vedno slovensko službo božjo v stari cerkvi za naše rojake. Vsak dan ob ¾7 je sv. maša, le v četrtek ob ¾8, ker je vpeljana »šolska sveta maša«, pri kateri pojejo krasne slovenske pesmi naše pridne deklice iz Merlebacha in okolice. To je nekaj novega v Merlebachu in sliši se, da nas bodo začeli posnemati tudi Francozi. Vsem cerkvenim zborom — odraslim in otroškim, ki nesebično s svojim petjem tako lepo povzdigujejo službo božjo, se na tem mestu prav lepo zahvaljujem. Ne poiete meni, ampak Boga v čast, Onemu, ki našega dobrega dela nikoli ne bo pozabil. Enako se tudi iskreno zahvaljujem vsem, ki pomagajo ali so pomagali pri ureditvi, okrasitvi in skrbi za naše misijske cerkvice. Bog plačaj stotero vam in vašim otrokom!

Društva pridno delujejo. Skoraj vsak teden prinašajo časopisi razna naznanila za prireditve družinskih večerov raznih društev. Pri domačinih in drugih narodih vzbujajo veliko pozornost. Tistim članom pa, ki skušajo v enem ali drugem društvu vzbuditi »profitarjsko politiko«, iavljam, da jih nikakor ne sovražim in jim — kakor tudi vsem ostalim — želimo prav srečno in blagoslovljeno novo leto!

Izseljenski duhovnik Grims Stanko.

Girumont. — Kaj znancev je zasula še lopata, smo premišljevali, ko smo tretjo adventno nedeljo spremili na zadnji poti Valentina Kenka. Smrti se ni bal prav nič, saj se je nanjo dobro pripravil. Slovenci so po dobrodelni blaginji Jugoslovanske vzajemnosti v Aumetzu vdovi poklonili za majhno tolažbo 885 frankov.

Aumetz. — Vedno novi prihajajo in bati se je, da homo kmalu na vsak korak slišal samo slovensko govorico, če bi bilo kaj več stanovanj za družine. Tako pa oženjen možje le zdihujejo po svojih boljših polovicah, ki so ostale doma. Vsak se mora pač za nekaj časa namazati s potrpljenjem; bo že šlo počasi. Hudo so začeli pritiskati za družinska stanovanja tudi samci. Nekaterim se tako mudi, da bi hoteli imeti v treh dneh vse v redu in še poroko zra-

ven. Tudi zanje velja, da se počasi daleč pride. — Pravijo, da so pevci na božični dan tako lepo peli, kakor že dve leti ne. Ker je ta ocena splošna, bo morala obveljati. Le škoda, da ni tako vsaj vsakih 14 dni. Seveda včasih že mora biti nekaj razlike, da se ve, kdaj je večji in manjši praznik. Za veliko noč je v načrtu lepa latinska maša. Radoveden sem, če si bo kdo ob tem orehu zobe skrhal.

Tucquegnieux. — Tucquegnieux je zapustil daleč naokrog znani in priljubljeni učitelj gospod Janko Jankovič, ki je premeščen v Merlebach.

V Tucquegnieux je prišel pred šestimi leti. S svojo prijaznostjo in marljivostjo si je pridobil mnogo prijateljev. Ustanovil je več društev. Odlikoval se je vedno s trdno voljo, kremenitimi značajem in veliko požrtvovalnostjo, saj je bil neštokrat steber vsega dela.

Ko odhaja naš najboljši prijatelj, ki nam je z odhodom zapustil globoko vrzel v našem društvu, mu njegovi prijatelji in prijateljice obljubljamo, da bomo vedno upoštevali njegove lepe nauke in zglede, Merlebachu pa čestitamo k pridobitvi tako idealnega moža.

Tudi šola v Tucquegnieuxu in Marini je z odhodom učitelja g. Jankoviča izgubila dobrega učitelja, ki je bil vedno pripravljen za vsako delo v korist mladine, saj je bila deca vedno okoli njega, kakor okoli svoje mame, ki zna voditi malčke po pravi poti. V šoli je bil vzor delavnosti in marljivosti, zato je bil zelo priljubljen pri starših, ki se jim je znal približati ter skupno z domom vzgajati mladino. In ti starši danes žalujejo za svojim idealnim in marljivim učiteljem, ki nas je tako hitro zapustil, želeč mu pa na novem mestu enakih uspehov.

Jugoslovansko delavsko podporno društvo v Tucquegnieuxu, katerega ustanovitelj je g. Jankovič, ga je na članski seji 19. decembra 1937 izvolilo za »častnega predsednika«.

Radč Jože, predsednik društva.

Lievin. P. de C. — Proslave. Ker zlasti v zimskem času ne dobimo tako lahko dvorane, je rudarsko društvo sv. Barbare na dan svoje patronice, 4. decembra, priredilo večer, ki je bil namenjen trojni proslavi: sv. Barbare, narodnemu prazniku in izseljenski nedelji. Vsak del je imel svoje točke, petje in deklamacije mladine s primernim nagovorom. Da je bilo razpoloženje bolj veselo, smo se na koncu nasmejali ob veseloiгри »Kakršen gospod, tak sluga«.

Prvič, odkar imamo jugoslovanski generalni konzulat v Lilleu, smo letos izseljenci imeli za narodni praznik sprejem na konzulatu. Ljubenzivni generalni konzul g. Slobodan Godevacev z gospo soprogo je storil vse, da nam ostane pomemben dan narodnega praznika tem bolj v spominu. Vabljeni so bile vse organizacije brez razlike, udeležile se pa sprejema niso vse. Lepo bi bilo, da se na tak dan vsi zavedamo, da smo Jugoslovanci, sinovi ene države, dasi nas ločijo razni svetovni nazori.

Smrt. 9. decembra je po skoraj triletni bolezni odšla v nebesa 12 letna Marija Skočirjeva. V beli obleki prvega sv. obhajila je ležala med cvetjem na mrtvaškem odru. Poleti je bila še z romarji v Lurdu pri Brezmadežni. Ko je minoval letošnji praznik Brezmadežni, je prišla Marija, da jo reši bolečin in vzame k sebi v nebesa. Čeprav je bilo na dan pogreba zelo slabo vreme, je imela izredno lep pogreb. Šolski otroci in odrasli so jo v obilnem številu spremili na pokopališče v Lievinu. — V naši koloniji smo imeli lani (1937) 5 mlrčev. Rodilo se jih je 9. Poroke v koloniji ni bilo nobene.

Bruay-en Artois. — Prireditve. Pevski odsek rudarskega društva sv. Barbare je pod vodstvom g. Pera Franca priredil 26. decembra lep koncert naših domačih pesmi. Že pogled na pevski zbor v slovenskih narodnih nošah je bila ganljiva pesem izseljenca na tujem. Vrstili so se mešani zbor, moški zbor in dva kvarteta fantov. Koncert so otvorili z jugoslovansko in francosko državno himno. Sledile so narodne in umetne pesmi. Prav bi bilo, da bi se priredil tak koncert tudi za širšo francosko javnost, ki nas še premalo pozna. Pa tudi to se bo še zgodilo in upamo, da se bo to zgodilo letos ob dvajsetletnici obstoja Jugoslavije. Poslanik g. Puric iz Parisa se je dal zastopati po odposlancu generalnega konzula v Lilleu. V znamenje priznanja za domorodno delovanje društva je poslal go-

spod poslanik 200 frankov in g. generalni konzul iz Lillea 100 frankov za dobre namene, za kar se društvo obema dobrotnikom najiskrenejše zahvaljuje.

Orhies (Nord). — Po dolgi deževni dobi nam je zadnji mesec prinesel lepe dneve. Dne 7. decembra je bil za nas izseljenec takšen dan, kakršnega nam more dati samo ljubi Bog. Obiskal nas je izseljenski duhovnik msgr. Valentin Zupančič. Zbrali smo se v Orhiesu v lepem stavilu. Kako srečne smo se ta dan čutili, ko smo lahko opravili adventno spoved v domačem jeziku, razume lahko samo izseljenec. Ob-

isk msgr. V. Zupančiča je napravil globok vtis na vsakega. Upam, da se ni nihče vrnil domov s slabim spominom. Ne razumemo mi izseljenci njegovega dela in zaposlenosti, pa vendar je prišel z ljubeznijo in s smehljajočim se obrazom. Da bi mu poplačali vse to, so preslabe naše roke. Objubljamo pa, da bomo vse besede, ki so bile tako lepe, ohranili v naših srcih in se po njih ravnali. Vsemogočni naj mu bo bogat plačnik! Vsi si želimo, da bi ostal še dolgo let med nami. To je iskrena želja izseljencev v severni Franciji.

Slovenska delavka ob belgijski meji.

Holandija

Heerlerheide. — V nedeljo 2. januarja se je vršil občni zbor tukajšnjega društva sv. Barbare v prostorih gostilne J. Zajca, katerega se je udeležil tudi č. g. p. Hugolin Prah, ki je zastopal našega duhovnega voditelja č. g. p. Teotima. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik M. Štruel, podpredsednik J. Ograjensek, tajnik I. Kampuš, blagajnik L. Sterman, preglednika A. Maruša in F. Gril, zastavonoše A. Kotar, I. Kampuš in R. Leskusek.

Lutterade. — Dne 5. decembra smo se udeležili narodne proslave skupno s praznikom svete Barbare v Heerlenu. Zvečer smo priredili slovenski družinski večer. Pri tej priložnosti nas je obiskal sv. Miklavž in na veliko presenečenje naših malčkov pripeljal s seboj parkeljne. Med obdaritvijo sta nas obiskala za kratek čas naša visoka gosta generalni konzul g. dr. Milčič in podkonzul g. dr. Logar v spremstvu našega patrona Teotima.

Naš pater Teotim zna vedno kaj uloviti v svoj široki rokav pri holandski gospodi, potem pa pride med Slovence in razdeli darove med naša društva. Naše društvo se najlepše zahvaljuje darovalcem in g. patru Teotimu za njegovo nesebično delo.

Dne 12. decembra smo sodelovali pri mednarodni prireditvi, katere se je udeležilo sedem raznih društev. Vsako društvo je prispevalo del programa. Slovenci smo imeli dve točki. Lutke je dobro igral naš rojak g. Andrej Volavšek in sicer v spremstvu harmonike. Naši pevci so zapeli tri narodne. Večer je zelo hitro minil.

V Holandiji je že kar navada, da vsako leto obiščemo svojo domovino. Ker je pa tak obisk zvezan s precejšnjimi stroški, so si naši rojaki ustanovili varčevalni odsek sv. Barbare (Spar-klub Urlaubstreuende), ki se pod skrbnim vodstvom zelo dobro razvija in tako upamo, da se letos zopet vidimo tam doma.

Srečno in blagoslovljeno novo leto 1938, želimo vsem bralcem »Rafaela«, posebej še Rafaelovi družbi in Slovincem v severni Franciji okrog Lensa.

Ivan Simončič.

Chevrement. — Društvo sv. Barbare je priredilo 5. decembra 1937 družinski večer, katerega so se udeležili tudi generalni konzul g. Milčič in vicekonzul g. Logar, častita gg. patra Hugolin Prah in Teotim ter naš rojak č. p. Remeč, ki študira v Valkenburgu. Od strani holandskih oblastev so bili navzoči: ga. županova s sinom, policijski inspektor in policijski komisar z ženo in tukajšnji g. župnik. Ker smo ta dan praznovali kar tri praznike, je bila družvena dvorana polna in proslava tudi bogata na sporedu. Proslavljali smo praznik uedinjenja, praznik sv. Barbare, rudarske zaščitnice, in sv. Miklavža za naše malčke. Proslavo je otvoril predsednik g. Beline in pozdravil odlične goste, nakar je povzel besedo generalni konzul g. Milčič in nam v kratkih in jedrnatih besedah opisal pomen teh treh praznikov in prosil, naj še nadalje ostanemo zvesti jugoslovanskim navadam. Nato je govoril g. Logar, nakar sta nas odlična gosta morala zapustiti, ker sta se še isti večer morala vrniti na svoja službena mesta v Rotterdamu. Tudi nam ostalim je kaj hitro poteklo do policijske ure. Zabavala nas je naša godba, pevski odsek, otroci z deklaracijami, dve igri. Najdalje pa se je zamudil sv. Miklavž v spremstvu dveh parkeljnov in 6 angelov, ki so delili zavitke našim malčkom. Miklavž je vsakega poklical na oder in preden je dobil dar, mu je sv. Miklavž dal dobrih nau-

kov. Ne bi bilo tako hudo za naše otroke, a parkelj je imel pravi slovenski koš na hrbtu, kakršnih otroci tu ne poznajo. Ta koš je povzročal precej strahu otrokom — odraslim pa smeja.

Vsem tistim dobrotnikom, ki so darovali za naše malčke, najiskrenejša hvala. Končno želimo vsem Slovincem v Holandiji veselo novo leto!

Predsednik Beline.

Brunsum. — Naj nam oprostijo čitatelji »Rafaela«, da šele sedaj sporočamo naše skromno delovanje v našem društvu sv. Barbare v preteklem letu. Omenim naj samo glavne dogodke. Na binkosno nedeljo smo napravili izlet v Belgijo, in sicer v Watterschei, Winterschlag in Eysden. Udeležili smo se sv. maše in proslave za rojstni dan našega kralja Petra II., ki se je vršila 12. septembra v Heerlerheide za vsa društva v Limburgu. Na isti proslavi sta nas prvič obiskala in pozdravila generalni konzul g. dr. Milčič in vicekonzul g. dr. Logar iz Rotterdama, katerih smo se zelo razveselili, saj sta nam tudi obljubila, da nam bosta pomagala pri vseh naših težavah v tujini. Z zastavami smo se udeležili tudi sv. maše in žalne proslave za našim pokojnim kraljem Aleksandrom, ki se je vršila 10. oktobra v Nivende. Isti dan popoldne smo imeli vinski trgatve, ki sta jo priredila društvena odbornika gg. Codec in Velenšek. Na tej prireditvi sta nas počastila tudi oba gospoda konzula v spremstvu č. gg. pp. Teotima in Prah. Vsem, ki so k tej dobro uspeši prireditvi pripomogli, najlepša hvala! Narodni praznik zedinjenja smo vsa društva skupno prav lepo praznovala na dan 5. decembra v Patronatu Sitterdarweg. Praznik rudarjev na dan sv. Barbare in Miklavžev večer smo obhajali 12. decembra. Popoldne je bila sv. maša za društvenike, popoldne večernice, po večernicah pa družinski večer. Obdarovanih je bilo 53 otrok. Tudi društveniki so imeli prijetno zabavo, h kateri so pripomogli naši slovenski godbeniki Fr. Selič in brata Markona iz Hoensbroeka. Ne smem pozabiti naših društvenih pevcev, ki s svojim petjem sodelujejo pri vseh prireditvah kakor tudi pri sv. maši. Omeniti moram tudi, da smo si nabavili za naše društvo že drugo zastavo, ker je prva že tako obrabljena, da ne bi več dolgo vzdržala. Na tem mestu izrekamo najlepšo zahvalo bratskemu društvu in Eygelshovenau, ki je imelo v zadnjem času dve zastavi in nam je eno odstopilo za malo denarja. Za to se moramo najlepše zahvaliti č. gg. pp. Teotimu in Prah, ki sta največ pripomogla, da je naše društvo zopet dobilo lepo zastavo. Za božič je uredil naš duhovni vodja p. Teotim skupno sv. mašo ob 7. uri v Hiskenkoloni. Maša se je vršila namesto polnočnice, ki tukaj ni v navadi. S tem je bilo vsakemu omogočeno, da opravi svojo božično dolžnost. Za vse naše skromne in pomembne prireditve se moramo zahvaliti našemu č. g. p. Teotimu, ki povsod sam ali z nasveti pomaga pri naših dušnih pa tudi socialnih potrebah. On živi z nami in nas tudi razume kot naš pravi slovenski rojak. Vsi ga spoštujemo kot očeta. Bog živi našega gospoda patrona še mnogo let!

Fr. Pučnik, predsednik.

Dopisnikom!

Dopisi za prihodnjo številko »Izseljenskega vestnika« morajo biti v uredništvu do 4. februarja, zato, prosimo, pohitite z dopisi.

Limburg. — Velika narodna proslava, Zveza jugoslovanskih društev sv. Barbare v Holandiji je organizirala tudi letos, in sicer dne 5. decembra veliko narodno proslavo za naše izseljence v Limburgu. Kljub slabemu zimskemu vremenu je bila udeležba velika, kar je predvsem zasluga društvenih odborov. Okrog 9. ure popoldne so že privozili avtobusi iz vseh krajev rudarskega revirja in pripeljali naše pred patronat, društveni dom v Heerlenu. Stevilna je bila udeležba posebno iz naselbin, kjer se nahajajo društva sv. Barbare. Proslave so se udeležila naslednja društva sv. Barbare: Brunsum, Heerlerheide, Lutterade, Hoensbroek, Eygelshoven, Chevrement in Nieuwenhagen. Ob pol 10. uri je bila v cerkvi poleg patronata služba božja, katero je daroval izseljenski duhovnik iz Belgije p. Prah. Med sv. mašo je prepeval pevski zbor društev sv. Barbare pod vodstvom p. Teotima. Po sv. maši se je vršila častna akademija v veliki dvorani patronata. Kakor cerkvene, tako so se tudi posvetne proslave udeležile odlične osebe državnih ter cerkvenih avtoritet, tako holandskih kakor tudi naših. Po običajni otvoritvi po zveznem predsedniku M. Štruelju so pod vodstvom duha, svetnika patra Teotima zapeli pevski zbori »Lepa naša domovina«, katero so vsi poslušali stoji. Nato je nastopila naša mladina, da izreče z lepimi deklaracijami svoj srčni izraz k proslavi rudarske patrona sv. Barbare, izseljenski nedelji ter narodnemu prazniku. Deklaracije so bile zelo lepe in so jih izvajali naslednji: Olgica Resnik iz Hoensbroeka, Brešarjev J. iz Lutterade, Anica Anžiček iz Chevrementa, Pavla Čebin in Justa Bučar iz Eygelshovena, Ivan in Marica Štruelj iz Heerlerheide ter Josip Drenovec in Gaberšek Ivanka iz Brunsuma. Zatem so pevski zbori društev sv. Barbare iz Brunsuma, Hoensbroeka, Lutterade ter Heerlerheide zapeli zaporedoma pesmi: Zabučale gore, Po jezeru in Triglav. Lep vtis je napravil nastop skupine iz Heerlerheide v slovenskih narodnih nošah. Pa tudi slovenski šramelkvintet se je odrezal z lepimi slovenskimi komadi »Mladi vojaki« in »Pozdrav Gorenjski«. Igrali so: Suler Franc na citre, Rudi Ravnikar jun. na gosli, R. Ravnikar sen. na kitaro ter brata Markon Franc in Edi na harmoniko. Sledili so še govori osebnosti raznih avtoritet, in sicer so govorili generalni konzul iz Rotterdama g. dr. Milčič, vicekonzul g. dr. Logar, č. gen. konzul iz Heerlena g. Dupont in Holandec g. msgr. dr. Poels, ki je za naše izseljence pravi dobrotnik, saj nam je pater Teotim povedal, da je zopet nekaj preskrbel za naše male za Miklavževa darila. Tajnik zveze g. Rudolf Selič je še prečital brzojavko, ki je bila odposlana kr. dvoru kot izraz vdanosti izseljencev v Holandiji kraljevski hiši in domovini. S petjem narodne himne se je proslava zaključila.

Hoensbroek. — Občni zbor društva sv. Barbare je bil v nedeljo 2. januarja. Odbor je naslednji: predsednik Resnik Josip, Poelstr. 12; podpredsednik Markon Fr., Markgravenstr. 59; časno je prevzel tajništvo Rudolf Selič.

Hoensbroek. — Miklavžev večer. Zopet nas je na družinskem večeru, ki smo ga imeli dne 5. decembra, obiskal slovenski Miklavž s parkeljnom. Obdaroval je vse — mlade in odrasle, tako da smo bili vsi zadovoljni z njim. Nato se je vršil družinski večer. Tudi kratko igro »Dve sestrice« so uprizorile naše agilne slovenske rojakinje. Deklici Resnikova in Hladinova sta pa lepo deklamirali. Obiskala sta nas tudi g. dr. Milčič in dr. Logar z našega konzulata v Rotterdamu. Oba je z iskrenimi besedami pozdravil g. Hladin, odbornik društva sv. Barbare. Seveda nas ni pozabil tudi naš pater Teotim, ki je z nami prepeval do konca našega lepega večera. Za smeh je pa preskrbel naš humorist Fr. Selič. Brata Franc in Edi Markon sta pa na harmoniko igrala lepe slovenske komade. Srček in želedeček sta bila prav zadovoljna na tem družinskem večeru. Iskrena hvala našim društvenim članom, odboru, p. Teotimu in vsem, ki so se potrudili, da je ta večer tako lepo uspel.

Limburg. — Občni zbor Zveze jugoslovanskih društev sv. Barbare v Holandiji se je vršil dne 2. januarja. Letni pregled delovanja zveze je naslednji: Poleg običajnega delovanja je imela zveza v letu 1937. še štiri zvezne seje. Nadalje je zveza priredila skupno velikočono proslavo v Heerlerheide; meseca septembra proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. tudi v

Heerlerheide; meseca oktobra veliko žalno komemoracijo: 5. decembra pa veliko narodno proslavo v Heerlenu. V zvezni blagajni je sedaj okoli 40 goldinarjev, kar je zelo razveseljivo, saj vemo, da je še pred nekaj leti prevzel g. R. Selič blagajno z velikim deficitom. G. Selič in sedanji blagajnik sta res lepo in dobro vodila blagajno. Zvezni ožji odbor je naslednji: predsednik Hladin Josip, Hommert 15, Amstenrade; tajnik Selič Rudolf, Horstplein 16, Hoensbroek.

Mantricht. — Miklavžev in družinski večer. Kar zavidali smo včasih naše rojake v rudniškem revirju, ko smo brali in slišali, kako lepo se zbirajo pri raznih prireditvah, katere prirejajo njihova društva. A mi smo bili v tem čisto pozabljeni. Za društvo nas je premalo in tako smo samevali raztreseni v tem velikem mestu. Letos pa nas je presenetil veliki prijatelj Slovencev v Holandiji č. p. Teotim. Obiskal nas je na Stefanov dan 26. decembra z g. Rudolfom Seličem iz Hoensbroeka. Ob 4. uri smo imeli v kapelici slovenske litanije, Pater Teo-

tim nam je tudi v lepi pridigi govoril o Odrsenikovem rojstvu. Potem nas je vse odpeljal v za nas rezerviran lokal kavarnе »Paradiž« in nas zelo presenotil. Pripeljal je namreč s seboj pravega slovenskega Miklavža, ki je z lepimi darili obdaril vse od kraja — male in velike. Preskrbljeno je bilo tudi za žejo in želo-dec. »Naše pater pa tudi dobro ve, da Slovenci ljubijo petje in godbo ter je zato preskrbel, da sta prišla z njim iz Hoensbroeka slovenska harmonikarja Franc in Edi Markon, ki sta nas ves večer prijetno zabavala z igranjem. Pater sam pa je privlekel iz svoje torbe nešteto lepih pesmi, ki smo jih prepevali z veselim srcem. In zakaj bi tudi ne, saj je slovenski Miklavž pri svojem nastopu povedal, da je bil »naše pater Teotim tisti, ki je vse preskrbel, za kar smo mu prav iz srca hvaležni. Zato mu kličemo za novo leto: Bog vam obilo poplačaj vaš veliki trud in vašo skrb, ki jo imate za nas revne izseljence v tujini in Bog naj vas ohrani še mnogo let med nami.

Izseljenec.

Važne številke. 400.000 brezposelnih moških je imela Holandija meseca decembra. Vsako leto pride zraven še okoli 40.000. Slabo znamenje! — V rudniškem revirju je sedaj v rudnikih zaposlenih okrog 32.000 delavcev. Med temi je okrog 400 Slovencev. — Premoga še ne bo zmanjkalo. Tukajšnji rudniki imajo še za 70 let premoga — tako so izračunali strokovnjaki. Bogve, če ga bo pri tem tehničnem napredku, ki se razvija v tako naglem tempu, še za toliko let. Sicer so pa Holandci našli že druge velike zaloge premoga v notranjosti države, ki pa leže mnogo globokoje. No, saj tehnika tudi napreduje. — Holandija ni zastoj dežela prekopov. V zadnjih štirih letih je poleg velikega števila odraslih utonilo tudi 831 otrok izpod 14 let. Med temi je 630 dečkov.

Pristopajte k „Rafaelovi družbi“ in razširjajte njeno glasilo!

Največja in čisto naša domača zavarovalnica je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Poleg vseh vrst elementarnega zavarovanja vodi predvsem **življenjska zavarovanja** v najrazličnejših kombinacijah, kakor: za slučaj smrti, smrti in doživetja, za doto, za starostno preskrbo i. t. d.

V posebnem „KARITAS“ oddelku goji pod izredno ugodnimi pogoji ljudska življenjska zavarovanja, za slučaj smrti, za starostno preskrbo in za doto.

Preden sklenete življenjsko zavarovanje, se obrnite po pojasnila in ponudbe na

Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, Miklošičeva c. 19 (v lastni palači).

Podružnice v Splitu, Sarajevu, Beogradu, Zagrebu in Celju; zastopstva v vseh krajih Jugoslavije.

ZADRUŽNA TISKARNA

REG. ZADRUGA Z O. Z.

V LJUBLJANI

TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 17

Izvršuje lepo in po nizki ceni: reklamne letake, lepake, vabila za prosvetne gledališke odre in koncerte; vizitke, kuverte, tiskovine za urade, hranilnice, posojilnice, trgovine ter vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TELEFON 30-67

Vse novice

iz domačih krajev izveste najprej in najbolj zanesljivo iz splošno razširjenega tednika

DOMOLJUBA

Izhaja vsako sredo in velja za vse kraje inozemstva polletno 30 Din

Naroča se v upravi **DOMOLJUBA** v Ljubljani

**Prijatelj
izseljencev je**

GLASNIK
presv. Srca Jezusovega

ki obiskuje vsak mesec v velikem številu naše izseljence širom po svetu. — Kjer ga še ne poznate, ga takoj naročite. Ne bo Vam žal! Stane doma 16 Din, za inozemstvo protivrednost 25 Din (v tuji valuti)

Vsak naročnik dobi brezplačno v dar koledar, lepe slike in mesečno prilogo Bengalski Misljonar

Pišite takoj na naslov: Uprava »GLASNIKA«, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9 (Jugoslavija, Slovenija)